

Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskola

Diák Etikai Kódex

Összeállította: Az iskola tantestülete és Horváth Zoltán plébános
Budapest, 2002. október

„ A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik,
nem is kevély.

Nem nagyravágyó, nem keresi a maga
javát,

nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.

Nem örül a gonoszságnak, de együtt örül
az igazsággal.

Mindent eltur, mindent elhisz,

mindent remél, mindent elvisel.

S a szeretet nem szunik meg soha...”

(1.kor.13,4-13,8)

BEVEZETO GONDOLATOK

Kedves Gyerekek!

Gyakorta hallhatjátok tanáraitok intelmeit az iskolában, szüleitek féltő gondoskodó szavait otthonotokban, amelyek végso kicsengése mindig ugyanaz.

„Legyetek jók, ha tudtok!”

De mit jelent jónak lenni?! Ennek megfogalmazásában igyekszünk segítséget nyújtani nektek és szüleiteknek ezzel a kiadvánnyal, amit tanáraitok állítottak össze. Ha csak akkor forgatjátok lapjait egyedül, vagy hozzátartozóitokkal, ha bajban vagytok vagy éppen nehéz döntés előtt álltok, reményeink szerint már el is értük célunkat. Katolikus iskolába járni nem csupán külsoségeken, szokásokban való különbözöséget jelent.

Mindaz, amiről a hittanórákon hallunk, tanulunk, nem maradhat csak egy szép gondolat vagy ideál! Életünkben, az iskolában, kapcsolatainkban, tetteinkkel kell megvalósítani azokat.

Sose feledd! Te értéket képviselsz azzal, hogy ezt az iskolát választottátok szüleiddel!

A szerkesztok

Ajánlások, elvárások

1. A szavaid jellemeznek Téged, hiszen a stílus maga az ember. Ha csúnya szavakat használsz, káromkodsz, az nem tesz felottebbé, de a benned megbújó tisztátalan gondolatokat árulja el. Amit a szívedben hordozol, az jön ki a szádon, ezért tudatosan kerüld a trágár szavakat és véletlenül se káromkodjál!
2. Az iskola az ott eltöltött időd, s a kialakult kapcsolatrendszered miatt második otthonod. Az iskolai szabályok részben mások, mint az otthoniak, de az ember képes alkalmazkodni az elvárásokhoz, a követelményekhez. Ez nem könnyű feladat, hiszen néha önmagadat kell hozzá legyőznöd.
3. Tanáraid nem azért vannak, hogy kiszolgáljanak, hanem hogy keresztényi szolgálattal a tudásodat, kitartásodat, lelked erejét növeljék. Tiszteld őket érte! A most divatos „flegma” viselkedés, még ha nem is a bántás szándékával teszed, tiszteletlenség. Bízz bátran nevelőidben, hisz ezért vannak melletted!
4. Tanuld meg megköszönni azt, ha valaki segít neked abban, hogy jobb és több legyél! Ha valaki mindezt szeretettel teszi, érted teszi. A mosoly, a köszönet többet ér minden tárgyasult ajándéknál.
5. Tanárod is éli az életét, akárcsak Te, neki is lehet gondja, öröme és bánata, s ő is volt valaha gyermek. Ha meg tudsz nyílni előtte, megbízol benne, az sok bonyodalomtól, kudarctól megkímélhet téged.
6. „A cél erőt ad, és rendet teremt!” Ha képes vagy arra, hogy tartalmaz célokat tudd ki magad elé, így mindig tudni fogod, hol a helyed, és mit kell tenned, hogy jó úton haladj célod felé.
7. Ahogy a családon belül, úgy egy nagyobb közösségben is szükség van arra, hogy elfogadd: vannak nálad nagyobbak és kisebbek. A nagyobbakat tiszteld tudásukért, érettségükért, a kisebbeket védj és kíméld! Ne feledd! Viselkedésed példa az utánad jövők számára. Soha ne használd ki életkorodból fakadó fölényedet másokkal szemben! Fordulj alázattal, irgalommal és megbocsátó szeretettel mindenki felé! Tiszteld mindenkit a testvért, az embert, és észre fogod venni mennyi barát van körülötted!
8. Tiszteld mindenkit az egyéniséget! Minden ember, így te is Isten által teremtett egyszeri és megismételhetetlen csoda vagy. Fogadd el, ha valaki különbözik embertársaitól! Mindenkinek van valamilyen különleges kincse, (tudás, képesség, tulajdonság) amiben többre, másra képes nálad. Fogadd el, hogy valaki valamiben nem olyan jó, másban viszont kimagasló eredményekre képes! Ez az ő csodája, amitől egyéniség lesz. Soha ne gúnyold külsejéért, gyengeségéért!
9. Tudatosan és megfontoltan válogass, mielőtt újságokat, könyveket veszel a kezébe, TV-musorokat, filmeket nézel. Bátran utasítsd el azt, ami keresztény hitveddel ellentétes nézeteket sugall! (horror, akció- és szexfilmek, pornó)

10. Édesanyádat, aki világra hozott és nevel téged, úgy tiszteld, hogy ezzel önmagadról is véleményt mondasz. Hiszen fogantatásod pillanatától elsoként veled kerültél különleges kapcsolatba. Hasonlóan tiszteld édesapádat is!

11. Ne tedd azt társaiddal, amit önmagadnak nem kívánsz! A másik ember élete, testi épsége nem szabad, hogy a te kezében legyen! Nem dönthetsz senki életéről, csak a sajátodról, melyet Istentől kaptál, ezért kerüld a durvaságot, az agressziót!

12. Vigyázz magad és mások testi épségére! Estétként időben fekjed le, napközben ne lustálkodj! Sportolj, mozogj minél többet, étkezz rendszeresen! Soha ne élj egészségedre, lelkedre káros eszközökkel, mint a drog, alkohol és a cigaretta!

13. Amikor veszekszel, azzal méltánytalan helyzetet idézel elő, hiszen ez valakinek a tudatos fizikai, lelki bántalmazása. Nincs jogod hozzá!

14. Ha gondolatban megfogalmazod magadban a bunt, az ugyanolyan súlyos vétség, mintha valóra is váltanád. Ha eljutsz addig, hogy másnak rosszat kívánsz, fájdalmat akarsz okozni, szavakkal kívánod megalázni, olyan mintha már meg is tetted volna. Törekedj lelked tisztaságára, ha hibáztál, ne röstelkedj bocsánatot kérni!

15. Nemcsak az embert kell tisztelned, hanem mindazt, amit sajátjának vall: elveitől az érzelmein át, egészen a tulajdonáig. Ha tudatosan kárt okozol tárgyaiban, ruhájában, értékeiben, valójában őt magát bántod meg. Becsüld mások tulajdonát!

16. Mindenkinek lehetnek titkai, amelyeket nem szükséges megosztania bárkivel. Ha megsérted bárki magánéletét, ezzel őt magát alázod meg!

17. A közösségi élet tanulás eredménye. Embertársaink kedvéért sok, egyébként hasznos dologról is le kell tudnunk mondani életünk során. Iskolánkban például csak külön engedéllyel használhatod a tanítási órán kívül mobiltelefonodat!

18. Az iskola nemcsak a tanulás, hanem a felszabadult játék helye is. A játék jó esetben nemes vetélkedés. Soha nem csaphat át gúnyolódásba, eroszakba! Hidd el, a vesztes ugyanannyit fárad, mint a győztes! Tiszteld őt érte!

19. Nem mindig cselekszel helytelenül, ha fontos és komoly dolgokban megosztasz valamit egy felnőtellel, amiről mások úgy gondolják, hogy titkolnod kéne. Tetted akkor segítség, ha ezzel a másik ember tulajdonát, testi épségét, lelki békéjét véded.

20. Hazugsággal, vagyis azzal, ha elfeded a valóságot, nem mindig jutsz túl a nehézségeken. Az igazmondás, bár néha fájdalmas, mindig tisztább és őszintébb. Jutalmad, lelked békéje lesz.

21. Tanulj meg nemet mondani, ha olyan helyzetbe akarnak belesodorni, ami józan eszeddel, érzelmeiddel, lelked tisztaságával ellentétes! Merj akár egyedül is, az árral szemben, a tömeg, a sokaság ellenében cselekedni! (Veszélyes helyzetek, rongálások ...)

22. Légy alázatos, te is isten gyermekeként születted! Az irgalom, a megbocsátás erény, senki sem tökéletes.

23. A kitartás akarat kérdése. Mulasztásoddal lelkiismeretedet terheled. Ha időben elvégzed kötelességedet, a sikerek nem maradnak el.

24. Kapcsolatod Istennel bensőséges, semmihez sem hasonlítható. Ez erőt és kitartást ad. Ápold, tartsd ezt a kapcsolatot! Rendszeresen imádkozzál, ne feledkezz el az ünnepnapok megszenteléséről sem (templomba járni és pihenni)! Soha ne imádkozz sebtében, belső tartalom nélkül!

24. Légy figyelmes hozzátartozóiddal, társaiddal, tanáraiddal! Néha egy mozdulat, néhány jó szó, csekély figyelmesség többet ér bármely ajándéknál.

25. Ne utasítsd el mások kérését, ha tiszta szívvel közelítenek feléd! Ha bajban vagy, te se röstelkedj segítséget kérni!

26. Mielőtt döntesz, gondold át tetteid lehetséges következményeit! Az Isten felé vezető út mindig több nehézséggel jár. Az embernek megadatott a gondolkodás képessége: önállóan kell választania, milyen utat képvisel. A jót, vagy a rosszat, „Az út mélységeken és magasságokon vezet keresztül. Ha jó az út, semmi sem tartóztathatja föl, minden akadályt legyőzve halad tovább...”

„Tekintet nélkül arra, hogy
másoknak tetszik-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy
látják-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy
lesz-e sikere vagy nem:
tedd a jót!
Tégy minden jót, amit megtehetsz,
ott ahol vagy,
úgy, ahogy teheted...”

/Sík Sándor/

Segítő kérdések gyerekeknek
Lelkiismeretük vizsgálatához

- ? „A békét, a megértést segítem elő közösségemben, vagy pedig növelem a feszültségeket?
- ? Tudom-e türelmes szeretettel elcsitítani mások jogtalan, túlzott követeléseit?
- ? Az eroszakosak, hencegok, törtetők táborához csatlakozom-e, vagy a gyöngék, kicsúfoltak, megalázottak pártjára állok?
- ? Merek-e biztató, meleg szóval fordulni azokhoz, akiket valami kudarc vagy fájdalom ért, akiket cserbenhagytak, akiknek mások hátat fordítottak?
- ? Oszinte rokonszenvvel, jóindulatú segítőkészséggel közeledem-e mindenkihez?
- ? Tudom-e tisztelni mások eltérő nézeteit, de megalkuvás nélkül ragaszkodni hitemhez, a keresztény reményhez?
- ? Megtartom-e adott szavamat akkor is, ha ez rám nézve hátrányos?
- ? Megbízható vagyok-e ígéreteim, kötelelességeim teljesítésében?
- ? Amikor úgy érzem, hogy cserben hagytak, tudtam-e megbocsátani mindenkinek és továbbra is szeretni őket?
- ? Jó példát adok-e másoknak, vagy botránkozást keltek, fájdalmat okozok szavaimmal, viselkedésemmel?
- ? Figyelmes, tapintatos vagyok-e mindenki iránt?
- ? Engedtem-e valami rosszat megtörténni csupán azért, mert nem mertem közbelépni?”

Erkölcsei értékeink összefoglalása

- A szavak, a gondolatok tisztaság
- A felnöttek tisztelete
- A köszönet és hála képessége
- A bizalom
- Az alkalmazkodás képessége
- Célok és kötelességtudat
- Példamutatás, alázat, irgalom, megbocsátás, testvériség
- Az egyéniség, a mások tisztelete
- A tudatos választás képessége
- A család, a szülök és az édesanyák megkülönböztetett tisztelete
- Az ember tisztelete
- A fizikai és a gondolatban megfogalmazott bűn elutasítása
- A tulajdon megbecsülése
- A titkok tisztelete
- A játék, mint nemes vetélkedés
- Az igazmondás képessége, az őszinteség
- Az elutasítás képessége
- A gondolatok szabadsága: A jó út melletti döntés képessége

Felhasznált irodalom:

Biblia (1.Kor.13,4-13,8)

Cserkésztvörvények

Hetényi –Varga Károly: Beszélgetés a Mesterrel

Szent István társulat, Bp. 1982

Felső tagozatos viselkedési normák:

1. Kiindulás: mindaz, amirol a hittanórákon hallunk nem maradhat szép elmélet vagy ideál, hanem életünkben, az iskolában, egymás közötti viselkedésben tetteinkkel meg kell valósítani.
2. Ne tedd azt társadnak, amit te se szeretnél, hogy veled tegyenek! Ne csúfolódj, ne gúnyolj senkit, és akarattal sose bosszantsd a másikat! Ne csatlakozz ahhoz, aki gyengébbet gúnyol vagy bánt, hanem véd meg a kisebbet!
3. Tégy meg mindent a társadért (főleg, ha kisebb, gyengébb), amit Te is szeretnél a magad számára!
ha szomorú – vigasztald
ha fáradt – segítsd
ha nincs tízórája, felezd meg vele a sajátodat.
(irgalmasság testi és lelki cselekedetei mintájára)
4. Erények, amelyekre különösen figyelünk:
 1. nyílt szívűség, őszinteség, egyenes jellem, becsület
(a hazugság, képmutatás minden formájának elkerülése!) lelkiismeret nevelése
 2. Hála: Isten és a felnőttek iránt (köszönöm!)
gúny, lenézés, rossz értelmű vetélkedés helyett
3. Helyes alázat: Istengyermekség lelkülete, irgalom egymás iránt
(senki sem tökéletes) megbocsátás
4. Kötelességtudat: mulasztások beismerése, pótlására való készség.
Kitartás a munkában (akarat nevelése)
5. Segítőkészség egymás iránt
Nem idegen a másik, ha bajban van, nem megyek el mellette...
Fontos az osztályközösségeink kapcsolatai és szerveződése, amennyire lehetséges a család mintájára alakuljanak, ahol segítik a gyengét, átveszik egymás feladatait, ha kell és derus, nyílt légkörű együttlétek, vidámság és az egymással való őszinte törődés a jellemző.
természetesen mindezek az értékek elsősorban a tanulóink családjában kell, hogy jelen legyenek és tapasztaljuk is, hogy mennyi értéket hoznak már kis korukban otthonról.

De fontos, hogy a nagyobb létszámú gyermek együtt ne alakuljon át (más értékrendek szerint szerveződött) „falkává”, ahol az eros diktál, ha a tanár nem látja.

Tudjuk, hogy hosszú út vezet mindezen erények belsővé válásához, de fontos, hogy együtt tuzzuk ki a célt, ahová gyermekeinket vezetni akarjuk.

Javaslatok a tanulói etikai kódexhez:

- Az iskolai közösség tagjainak tetteiben és megnyilatkozásaiban törekedniük kell a tisztelet, szeretet és mérték tartás érvényre juttatására.
- Igyekezzen mindenki érezni annak a felelősségét, hogy viselkedése és tevékenysége például szolgálhasson a környezetére számára.
- A tanórákon a figyelem és más munkájának megbecsülése a sikeres munka előfeltétele.
- Kerülni kell a tettleges durvaságot, mind annak szóbeli formáját az alantas trágár beszédet.

Budapest-2002-09-12.